

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3341/2023
14.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића и Весне Субић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Урош Топић, адвокат из ..., против туженог Клиничког центра Србије, Београд, кога заступа Државно правобранилаштво Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1402/22 од 07.02.2023. године, у седници већа одржаној 14.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиље, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1402/22 од 07.02.2023. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П1 3104/21 од 26.01.2022. године и одбија захтев туженог за накнаду трошкова првостепеног и другостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиљи накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 18.000,00 динара, у року од осам дана од дана пријема преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3104/21 од 26.01.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да тужиљи на име неисплаћених трошкова за долазак и одлазак са рада, за период од 25.09.2014. до 25.09.2017. године, исплати укупан износ од 124.671,00 динар, са законском затезном каматом почев од доспелости сваког појединачног опредељеног месечног износа до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи надокнади трошкове поступка у износу од 197.657,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1402/22 од 07.02.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 3104/21 од 26.01.2022. године у ставу првом изреке, те је одбијен као неоснован захтев тужиље да се обавезе тужени да јој на име неисплаћених трошкова за долазак и

одлазак са рада, за период од 25.09.2014. до 25.09.2017. године, исплати укупан износ од 124.671,00 динар са законском затезном каматом почев од сваког појединачног одређеног месечног износа до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о парничним трошковима садржано у ставу другом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 3104/21 од 26.01.2022. године па је одбијен захтев тужиље да се обавезе тужени да јој надокнади трошкове поступка у износу од 197.657,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате и обавезана тужиља да туженом на име накнаде парничних трошкова исплати износ од 6.147,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужиља да туженом на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 24.586,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију. Трошкове је тражио.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2) Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-други закон) – у даљем тексту ЗПП и утврдио да је ревизија тужиље основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је у спорном периоду била у радном односу код туженог, на пословима ..., на неодређено време. Приликом заснивања радног односа код туженог као место пребивалишта пријавила је ..., а по промени пребивалишта адресу у Београду, те је тужени, у складу са наведеном променом, а према Споразуму о исплати накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада бр. 25388 од 10.10.2011. године и Одлуци о накнади трошкова за долазак и одлазак са рада запослених у КЦС бр. 2661 од 13.02.2015. године, исплаћивао трошкове превоза у висини цене месечне претплатне карте јавног градског превоза на територији Београда. У спорном периоду тужиља је фактички становала у ..., о чему је обавестила послодавца, тако што је наведену адресу, по захтеву туженог, унела у образац у коме су запослени исказивали своје трошкове за долазак и одлазак са рада, наводећи да као средство превоза користи „...“ и линију ЈГСП бр. Наведену изјаву тужиља је дала 28.07.2014. године, пре ступања на снагу новелираних одредби Закона о раду, што је потврђено из оригинала изјаве 18 запослених у ... амбуланти Ургентног центра, која је код туженог заведена под бројем ... и примљена 23.12.2018. године, а у којој су наведени запослени, између њих и тужиља, под редним бројем ..., дали податке о адреси становања и врсти превоза који користе на дан 28.07.2014. године. Утврђено је и да се тужиља више пута обраћала туженом ради остваривања права на тражене трошкове превоза. Висина траженог потраживања утврђена је из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужени био дужан да тужиљи исплаћује стварне трошкове за долазак и одлазак са рада,

јер је тужила благовремено, у складу са процедуром коју прописује општи акт туженог, пре ступања на снагу новелираних одредаба Закона о раду, истог обвестила о свом месту становања и трошковима које има за долазак и одлазак са рада. Са наведеног, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле, оценивши да у конкретном случају постоји одговорност туженог за штету коју тужила трпи због мање исплаћене накнаде трошкова превоза.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиле, оценивши да тужила нема право на накнаду тражених трошкова, с обзиром да је у конкретном случају терет доказивања чињеница на тужили, а тужила није доказала да је, у складу са општим актом туженог, туженог обавестила о промени пребивалишта, која је према подацима у личној карти извршена у 2018. години.

Врховни суд налази да тужила основано ревизијом указује да је побијана пресуда донета на основу погрешне примене материјалног права.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 1) Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/06), прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за долазак и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

У „Службеном гласнику РС“ број 75/14 од 21.07.2014. године, објављена је измена члана 118. Закона о раду, која је ступила на снагу осмог дана од дана објављивања и која је интегрисана у текст прописа. Према новелираној одредби члана 118. Закона о раду, запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, и то: 1) за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз; 2) за време проведено на службеном путу у земљи; 3) за време проведено на службеном путу у иностранству; 4) смештаја и исхране за рад и боравак на терену, ако послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану без накнаде; 5) за исхрану у току рада, ако послодавац ово право није обезбедио на други начин; 6) за регрес за коришћење годишњег одмора (став 1.). Висина трошкова из става 1. тачка 5) овог члана мора бити изражена у новцу (став 2). Промена места становања запосленог након закључења уговора о раду, не може да утиче на увећање трошкова превоза које је послодавац дужан да накнади запосленом у тренутку закључења уговора о раду, без сагласности послодавца (став 3).

По оцени Врховног суда, погрешан је закључак другостепеног суда да тужила нема право на накнаду наведених трошкова, јер није доказала да је обавестила туженог о промени пребивалишта. Ово стога што из изјаве запослених у ... амбуланти од 23.12.2018. године произлази да су исти запослени 2014. године, укључујући и тужилу, туженом предали списак са подацима о адресама становања и врсти превоза који користе за долазак и одлазак са рада (на дана 28.07.2014. године), који је изгубљен. Како је право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада условљен једино стварним и оправданим трошковима то је по оцени Врховног суда, тужени у обавези да тужили исте накнаде, у висини утврђеној вештачењем.

Како је другостепени суд због погрешне примене материјалног права одбио тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужени да јој исплати наведену накнаду, Врховни суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП, преиначио другостепену

пресуду, тако што је одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду. Туженом не припада право на трошкове првостепеног и другостепеног парничног поступка, имајући у виду да он у поступку није успео.

Тужиља је успела у поступку по ревизији, па је тужени дужан да јој накнади трошкове тог поступка на основу члана 153. став 1, члана 154. и члана 163. став 2. ЗПП. Трошкови признати тужиљи представљају издатке које је имала за ангажовање пуномоћника из реда адвоката за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара, а применом важеће Адвокатске тарифе. Трошкови судских такси тужиљи нису признати, јер захтев за накнаду тих трошкова није опредељен.

Са изнетог одлучено је као у ставу другом изреке, а на основу одредбе члана 165. ЗПП.

Како трошкови одговора на ревизију нису нужни трошкови, Врховни суд је одбио захтев туженог за накнаду тих трошкова, одлучивши као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Јелена Ивановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић